

وَاللَّهُ هُوَ

ستایش و نایاش بِكَ يزدانی را سزا که
بنیان آفرینش را بر ظهر کلاالت مقدسه
عالَم انسانی نهاد که هویت غیب بشُون و آثار
واحکام و افعال و اعیان و اسرار در عرصه
شهود مشهود گردد و انوار حقیقت کنت کنزا
دهخنیا فاحبیت ان اعرف از مطلع صبح عیان
نمایان شود و حامد و نعمت کائیه حقیقت
ذاخته بزرگواریرا لائق که شمس حقیقت
جهان الهی و تین اعظم عالم انسانی و
مرکز سروحات رحمائیت و مطلع آثار باهره

در یکی از الواح حضرت عبدالبهای میرمابد :

« رساله سیاسیه که چهار ده سال قبل تأثیف شدو بخط
جناب مشکین قلم مرقوم گردید و در هندوستان طبع
شدو انتشار داده گشت ان رساله البته در طهران هست
و یک نسخه ارسال میشود بهموم ناس بنماید که جمیع
مضرات حاصله و فساد و فتنه در آن رساله با وضع
عبارت مرقوم گردیده و در آن رساله حقوق مقدسه
دولت و حقوق مرعیه ملت و تعلقات بین راعی و رعیت
و دوابط بین سائنس و موسوس و لوازم مایین رئیس و
مرئوس مرقوم گردیده این است روش و سلوك این
آوارگان و این است مسالك و منهج این مظلومان

و السلام على من اتبع الهدى

ج ۱۱ سنه ۱۳۲۵ ع

حسب الاجازه محفل مقدس روحانی مرکزی
از روی نسخه مطبوعه در هندوستان طبع گردید سنه ۹۱

حضرت احمدیست و بظهورش سر فیحافت الخالق
لا عرف در حیز شهود تحقق یافت و ترى
الارض ها مدةً و اذا انزلنا عليها الماء
اهتزت و ربت و انبت من كل زوج بهيج

در این ایام و اوقات چون بعضی و قایم مخالف
کل شرایع که مخرب بنیاد انسانی و هادم
بنیان رحمائیست از بعضی نادانان و بیخردان
و شورشیان و فتنه جویان سرزده دین
میین الهیرا بهانه نموده و لوله آشوبی بر
انگیخته اهل ایران را در بیش امم ذیما
از بیگانه و آشنا رسوا نمودند سبحان الله

دعوى شبانی نمایند و صفت گرگان دارند
و قرآن خوانند و روش درند گان خواهند
صورت انسان دارند و سیرت حیوان پسندند
و اذا قيل لهم لا تقدروا في الأرض قالوا انما
فعن مصلحون الا انهم هم المفسدون ولكن
لا يشعرون لهذا لازم شد که محملی در اسن
اساس آئین بزداei بیانی رو و وجهت هو شیاری
و پیداری یاران ذکری شود ۵

این مشهود و واضح است که در طبینت
و فطرت جیم وجودات قوت و استعداد
ظهور دو نوع کلاس موجود یکی کلاس

فطريه که من دون واسطه صرف ايجاد
الى است و دیگری کالات اكتسایته است
که در ظل تربیت مربی حقیقی است در
اعیان خارجه ملاحظه نماید که در اشجار
وازهار و انمار یک طراوت و لطافت فطريه
که صرف موهبت الهیه است موجود و
دیگری خارت و حلالوت زاید الوصف است
که بترتیب با غبان عنایت در آن مشهود چه
که اگر بحال خود گذاشته شود جنگل و
آجام گردد گل و شکوفه نگشاید و نمری
بخشاید و شایسته سوختن و افروختن
گردد ولکن چون در ظل تربیت و عنایت
مرنی در آید بستان و گاستان شود چمن

و گلشن گردد ازهار و انمار برون آرد
وبگل و ریاحین روی زمین بیاراید بهمجنین
جمیعت پسریه وهیئت جامعه انسانیه نیز اگر
بحال خویش ترک شود چون حشرات
محصور شود و در زمرة بهائم وسباع معدود
گردد درندگی و تیز چنگی و خونخوارگی
پیاموزد و در آتش حرمان و طنباف
بوزد *

نوع انسان در بستان آفاق کودکان
سبقخوانند و از علل مزمنه سقیم و ناتوان
هیاکل مقدّسه انبیا و اولیا ادیب انجمن رحمانند

و طبیب شفاخانه حضرت یزدان بشیر عنایتد
و آفتاب فلک امیر هدایت ناشعله نورانی کمال
معنوی و صوری که در حقیقت زجاجی انسانی
افسرده و محمود است بنار موقده الهی بر
افروزد و امراض مزمنه بعنایت فیض رحمانی
و روح مسیحانی زائل گردد پس باین
دلیل جلیل بوضوح بیوست که انجمن
انسانی را تربیت و عنایت مردمی حقیقی لازم
و نقوس بشری را ضابط و رابط و مانع و
رادع و مشوق و سائق و جاذب واجب
چه که باع آفرینش جز تربیت باگبان
عنایت و فیوضات حضرت احادیث و سیاست
عادله حکومت آرایش و لطف و فیض و

برگت نیا بد ⑤

و این رادع و مانع و این ضابط و رابط
و این قائد و سائق بدو قسم منقسم حافظ و
رادع اول قوه سیاسیه است که متعلق
با عالم جسمانی و مورث سعادت خارجه عالم
انسانیست و سبب محافظه جان و مال و ناموس
بشری و علمت عزت و عاقو منقبت هیئت جامعه
این نوع جلیل است و مرکز رتق و فرق این
قواه سیاسیه و محور دائره این موهبت رباتیه
خسروان عادل و امنی کامل و وزرای عاقل
و سران لشگر باسل هستند ⑥

و مربی و ضابط ثانی عالم انسانی قوه
قدسیه روحانیه و کتب منزله سعادیه و انبیای
الهی و نقوس رحمانی و علمای ربانی چه
که این مهابت وحی و مطالع الهام مربی
قلوب و ارواحند و معبد اخلاق و محبت
اطوار و مشوق ابرار یعنی این نقوس
مقدسه چون قوای روحانیه نقوس انسانیه را
از شامت اخلاق رذیله و ظلمت صفات خبیثه
و کنافت عوالم کوتیه نجات داده حقائق
بشریه را بانوار منقبت عالم انسانی و شئون
رحمانی و خصائیل و فضائل ملکوتی منور نمایند
تا حقیقت نورانیه فتبارک الله احسن الخلقین
و منقبت لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم

در هویت مقدسه انسانی تحقق باید این
است بفیوضات جلیله این مطالع آیات الهیه
حقائق صافیه لطیفه انسانیه مرکز سخنوات
مقدسه رحمایت گردد و بیان این وظائف
مقدسه بر امور روحانی رحمانی و حقائق
وجودانی است تعلقی بشئون جسمانی و امور
سیاسی و شئون دنیوی نداشته بلکه قوای
قدسیه این نقوس طیبه طاهره درحقیقت جان
و وجودان و هویت روح و دل نافذ است نه
آب و گل و رایات آیات این حقایق مجرد
در فضای جانفرازی روحانی مرتفع نه خاکدان
ترابی مدخلی در امور حکومت و رعیت
وسائیں و مسویں نداشته و ندارند بفتحات

خاشم و بایه سریر سلطنت را مقاد و طائع
باشند یعنی در اطاعت و عبودیت شهرباران
رعایت صادق و بندۀ موافق باشند چنانچه
در کتاب عهد و ایمان و پیمان باقی ابدی
جمال رحمانی که امرش قاطع و فجرش
ساطع و صبحش صادق و لامعست بنص صریح
میفرماید امر منصوص این است .

يا اولياء الله و امانه ملوك مظاهر قدرت
ومطالع عزت و ترور حقتند درباره ایشان
دعا کنید حکومت ارض بان نقوس عنایت
شد و قلوب را از برای خود مقرر داشت نزاع

قدسیه الهیه مخصوصه و بفیوضات معنویه
صدایته مأنوس مداخله در امور سائره
نخواهند و سمند هفترا در میدان نهمت و
ریاست نراتد چه که امور سیاست و حکومت
و مملکت و رعایت را مرجع محترمیست و
مصدر معین وحدایت و دیانت و معرفت
و تربیت و ترویج خصائیل و فضائل انسایت
را مرکز مقدسی و منبع مشخصی این تقویت
تعلّقی با امور سیاسی ندارند و مداخله نخواهند
ایست در این کور اعظم و رشد و باوغ عالم
این مستله چون بنیان مخصوص در کتاب
الهی منصوص است و باین نص قاطع و برهان
لامع کل باید اوامر حکومت را خاضع و

وجدال رانهی فرمودنها عظیماً فی الكتاب
هذا امر الله فی هذا الظهور الاعظم وعصمہ
من حکم المحو وزینه بطراز الايات انه هو
العلیم الحکیم مظاہر حکم و مطالع امر
که بطراز عدل و انصاف مزیند بر کل اعانت
آن نفوس لازم ⋆

و همچنین در رساله صریحه که عاطباً
بعضی آنها از علماء میفرماید یک ذقره از آن
رساله مبارکه این است ⑤

حال باید حضرت سلطان حفظه الله

تعالی بعنایت و شنقت با این حزب رفتار
فرمایند و این مظلوم امام کعبه الهی عهد
مینماید از این حزب جز صداقت و امانت
امری ظاهر نشود که مغایر رای جهان آرای
حضرت سلطانی باشد هر ملتی باید مقام
سلطانش را ملاحظه نماید و در آن خاضع
باشد و با مرش عامل و بحکمیش متمسک
سلطانین مظاہر قدرت و رفعت و عظمت
اللهی بوده و هستید این مظلوم با احدی
مذاهنه فرموده کل دراینقره شاهد و گواهند
ولکن ملاحظه شئون سلطانین من شندالله
بوده و از کلمات انبیا و اولیا واضح و معلوم
خدمت حضرت روح علیه السلام عرض
نمودند یاروح الله ایجوزان تعصی الجزیه

لقيصرام لا قال بلی مالقیصر لقیصر وما لله
للہ منع نفرمودند و این دو کلمه یکمیست فرد
متبصرین چه که ما لقیصر اگر من عند الله
نبوده نبھی میفرمودند و همچنین در آیه
مبارکه اطیعو الله و اطیعوا الرسول واولی
الامر منکم مقصود از این اوی الامر در مقام
اول و رتبه اولی ائمه صلوات الله علیهم
بوده و هستند اینها تند مظاہر قدرت و
و مصادر امر و مخازن علم و مطالع حکم
الله و در رتبه ثانی و م تمام ثانی ملوک
و سلاطین بوده اند یعنی ملوکی که بنور
عدلشان آفاق عالم منور و روشن است امید
آنکه از حضرت سلطان نور عدلی اشراق

فما يدكه جمیع احزاب امم را احاطه کند
کل باید از حق از برایش بطلبند آنچه را که
اليوم سزاوار است ^{نیزه}

.....

اللهی الیهی وسیدی وسندی و مقصودی
و محبوبی استلک بالاسرار التي كانت
مكتنونة في علمك وبالآيات التي منها اتضوع
عرف عنایتك و بامواج بحر عطاک و سما
فضلك و كرمك و بالدماء التي سفكت في
سييرك و بالاكيد التي ذابت في حبك ان
تفيد حضرت السلطان بقدرتك و سلطانك
ليظهر منه ما يكون باقیا في کتبك و صحنهك
و الواحک ای رب خذیله بید اقتدارک

و نوره بنور معرفتك وزينه بطاراز اخلاقك
انك انت المقدر على ما تشاء، وفي قبضتك
زمام الاشياء لا الله الا انت الغفور الکريم

الله تبارك و تعالى ان يوبدك ياشيخ على
التمسك بما نزل من سما، عطا الله رب
العالمين

بس ای احبابی الهی بجان و دل بکوشید
و به بیت خالصہ واراده صادقه درخیر خواهی
حکومت و اطاعت دولت یدیضا بنمائید
این امر اهم از فرائض دین میین و نصوص
قاطعه کتاب علیین است این معلوم است
که حکومت بالطبع راحت و آسایش رستیت
خواهد و نعمت و سعادت اهالی جو بید و
در حفظ حقوق عادله تبعه و زیر دستان راغب

حضرت بولس قدیس در رساله باهل رومیه
نوشته لتخضع کل نفس للسلطین العالیه فانه
لا سلطان الا من الله و السلطین الكائنة انما
رتبها الله فمن يقادم السلطان فانه يعاند
ترتيب الله الى ان قال لانه خادم الله المنتقم
الذی ينفذ الغضب على من يفعل الشر میفرماید
ظهور سلطین و شوکت و اقدار شان
من عند الله بوده در احادیث قبل هم ذکر
شده آنچه که علما دیده و شنیده اند نستل

و مائل و در دفع شرور متعدیان ساعی
وصائل است زیرا عزت و ثروت رعیت
شوکت و عظمت و قوت سلطنت باهره و
دولت قاهره است و نجاح و فلاح اهالی
منظور نظر اعلیحضرت شهریارانست و این
قضیه امر فطری است و اگر چنانچه قنواری
در راحت اهالی و قصوری در نعمت و سعادت
اعالی وادانی حاصل گردد این از عدم کفایت
پیشکاران وشدت سورت وجهات بدخواهانی
است که بلباس علم ظاهر و در فنون جهل
ماهر و محرك فتنه در اول و آخرند الفتية
سکانت نائمه لعن الله من ایقظها *

این جمع بی خردان یعنی پیشوايان پنجاه
سالست در معابر و منابر و مجالس و محافل
در حضور اولیاء امور نسبت باين حزب
مظلوم تهمت فساد میدادند و نسبت عناد روا
داشتند که این حزب مخرب عالمند و مفسد
اخلاق بني آدم فتنه آفاند و مضرت علی
الاطلاق عام عصیاند و رایت طفیان دشمن
دین و دولتند و عدو جان رعیت مقتضای
عدل الهی ظهور و وضوح حقیقت هر حزب
و گروه بوده تادر انجمن عالم معلوم و مشهود
گبود که مصلح کیست و مفسد که فتنه جویان
چه قومند و مفسدان کدام گروه والله
یعلم المفسد من المصلح خوش بود کرم حکم

شعل موحدین شد و تفرقی جمع مؤمنین
گشت نائمه فساد بر افروخت و نیران
عناد جهانی را بسوخت مملکت تاراج و تلان
شد و رعیت اسیر و دستگیر عواناف در
واخر ملوك صفویه عليهم الرحمة من رب البریه
علماء درامور سیاسی ایران تفوی خواستند
و علمی افراد خستند و تدبیری ساختند و راهی
نمودند و دری گشودند که ثابت آن
حرکت مورث مضرت و منتج هلاکت گردید
ممالک محروم سه جولا نگاه قبائل ترکان گشت
و میدان غارت واستیلاه افغان خالک مبارک
ایران مسخر امم مجاوره گردید و اقلیم
جلیل در دست بیگانه افتاد سلطنت قاهره

تجربه آید بیان ناسیه روی شود آنکه در
ارغش باشد حال ای احبابی الهی بشکرانه
الطفاف ربانی پردازید که عادل حقیقی
پرده از روی کار هر فرقه برانداخت و
اسرار مکنونه قوس چون کوئب باهر
مشهود و ظاهر گردید حمدالله بن شکرانه

و حال آنکه وظيفة علامه و فريضة فقهها
مواظبت امور روحانيه و ترويج شئون
رحمانيه است و هر وقت علماء دين مبين
و اركان شرع متبين در عالم سیاسی مدخلی
جسته دورانی نزدند و تدبیری نمودند تشییت

معدوم شد و دولت با هرمه مفقود گشت
 ظالمان دست تطاول کشیدند و بدخواهان
 قصد مال و ناہوس و جان نمودند نهاد
 مقتول گشت و احوال منهوب بزرگتر
 منهوب شدند و املاک منهوب معموره
 ایران ویران شد و دیمین جهانیان مقر و سریر
 دیوان رئام حکومت در دست درندگان
 افتاد و خاندان سلطنت در زیر زنجیر و
 شمشیر خونخواران برده نشینان اسیر شدند
 و کودکان دستگیر این ثمرة مداخله علمای
 دین و فضلای شرع متین در امور سیاسی
 شد

و نوبت دیگر علامه امت در بدایت
 حکومت اعلیحضرت آقا محمدخان در امور سیاسی
 طرحی تازه ریختند و بر فرق ایرانیان خالکهذلت
 ریختند در تعیین سلطنت رائی زدند و در
 تشویش اذهان نفعه و نوائی بنواختند عربده
 و ضوضائی انداختند و علم اختلافی بر
 افراحتند طوفان طفیان بر خاست و سبل
 فتنه و آشوب مستولی شد هرج و مرج
 شدید رخ نمود و موج عصیان اوچ آسمان
 گرفت سران قبائل می سروی افراشتند
 و تخم خصومت درگشت زار مملکت کاشتند
 و بجان یکدیگر افتادند آمن و امان مسلوب
 شد و عهد و پیمان منسوخ گشت سرو

سامانی نماند و امن و امنی نبود تا آنکه
واقعه فاصله کرمان بوقوع بیوست و غبار
فتنه و فساد بنشست قطع دابر قوم فاسقین
شد و قلع ریشه مفسدین گشت ^{بیه}

و عار فرار اختیار کردند و چون حراد
منتشر واعجاز نخل منقر در شواطی رود
ارس و پهن دشت مغان سر گردان و پریشان
شدند و نصف محالک آذربایجان و هفت کور
تومان و دریای مازندران را بیاد دادند ^{بیه}

و مدار عبرت عظیم واقعه محزن حضرت
عبدالعزیز خان خلد آشیان مظلوم است در
اواخر ایامش که پیشوایان امت عثمانیان
بنای طفیان گذاشتند و رایت عدوان برس
افراشتند از روی جنون حرکتی نمودند
و در مهام امور مدخل و شرکتی خواستند
فتنه ها بر انجیختند و با رجال دولت در

آویختند دین میین و شرع میین را بهانه
ساختند و صلاح امت بر زبان راندند و عزل
وزرا درخواستند و بنیان انصاف و مروت
بر انداشتند خیر خواهان را دور نمودند
و بدخواهان را مسرو رصادقانها مغضوب
مات نمودند و خائنان را محبوب امت و
چون بمقصد خویش موفق شدند رسم دگر
بیش گرفتند تعرض بسریر سلطنت نمودند و
دست تطاول بحکمران و حکومت گشودند
فتوی بخام دادند و بقلع و قمع بر خاستند
آبروی مروت ریختند و غبار ظلم بر آنگیختند
ستمی روای داشتند که دین میین را بد نام
کردند و شریعت سیدالمرسلین را رسوا

نائزه افسوس و حسرت از این حرکت در
دلهای عالمیان بر افروخت و قلوب جهان
و جهانیان بر مظلومیت آن جهانیان بسوخت
عاقبت اصرار بر چنگ نمودند و پنجه و
چنگ یازمودند سلاح بستند و اعلام حرب
نمودند و در افواه عوام انداشتند کروفس
دولتی است مایوس و سپاه والشکریش بیکری است بی
روح سرانش جیانند و مردانش ناتوان دولتش
بی صولتست و حکومتش بی قوت و شوکت
ما ادت قاهره هستیم و مات باهره جهاد کنیم
و بنیاد عناد بر آندازیم شهره آفاق شویم
و سروه ام و دول علی الاطلاق و چون
نتایج این حرکات آشکار شد و نمرات این

افکار پدیدار قهر مجسم بود و زهر مکرر
قempt مشخص بود و نکبت دولت و رعیت
زمین بخون یگناهان رنگین شد و میدان
حرب از تهای کشته منظر همیب عموم رعیت
جام بلا کشیدند و سیصد هزار جوانان امت
و نورسید گان مملکت زهر هلاکت جشیدند
چه بنیانهای عظیم که با خالک یکسان شد وجه
خاندانهای قدیم که متفرض و فقیر شد
هزاران قراء معموره مطموره شد و ولایات آباد
خراب آباد گشت خزانه بیادرفت و نروت دولت و
رعیت محروم تراجم و درگرور رعیت از وطن مأوف
محبور به جرت شدند و جم غفیری از سران مملکت
وبزرگان ولایت بعد از فقدان ما ملک لانه و

آشیانه ترک نموده طفلان خردسال و پیران
سال خورده بیسر و سامان سرگردان دشت و
بیان گشتن علمای پر عرب بده که نفرهای حرب
الحرب و حی على الجہاد میزدند در صدها
اول فریاد این الملاذ و این المناس برآوردند
و بحرب قلیل از اجر جزیل و ثواب جلیل
گذشند و رو بفار آوردند و این مصیبت
کبری را فراهم کردند سبحان الله
کسانیکه تدبیر لانه و آشیانه و تربیت خانه
و کاشانه خوش توانند و از یگانه و خوش
یخبرند در همام امور مملکت و رعیت مداخله
نمایند و در معضلات امور سیاسی معانده و چون
مراجعةت بتاریخ نمائی از این قبل و قایم

یمحد و بی پایان یابی که اساس جمیع
مدخاله رؤسای دین د. امور سیاسیه بوده
لین نقوس مصدر تشریم احکام الهی هستند
نه تنفیذ یعنی چون حکومت در امور کلیه
و جزئیه مقتضای شریعت الهیه و حقیقت احکام
ربستانه را استفسار نماید آنچه مستبطن از
احکام الله و موافق شریعت الله است یافای
نمایند دیگر در امور سیاسی و رعایت
بروری و ضبط و ربط مهام امور و صلاح
و فلاح ملکی و تعمیت قواعد و قانون
ملکتی و امور خارجی و داخلی چه اطلاع
دارند و همچنین در جمیع امور و قرون
اولی مصدر تعرض باحیاء الله و تقرض بعوقبن

بایات الله ادیخانی بوده‌اند که بناهر بحلیه
عام آراسته و تقوی وخشیه الله از قاوشن کاسته
بحورت دانا و بحقیقت نادان و بنزان زاهد
و بجان جاحد و بجسم عابد و بدل راقد
بودند مثلا در زمانی که نفس روح بخش
مسیحائی جسم عالم را جان بخشد و تقحط
قدس عیسوی عالم امکان را روان مبذول
داشت عامای بنی اسرائیل مثل حنّا و قیافا
برآن جوهر وجود و جمال مشهود و روح
محمود زبان اعتراض گشودند و احتراز
نمودند و تکفیر کردند و تدمیر خواستند
اذیت نمودند و مضار روا داشتند حواریون
را عقوبت نمودند واشد تهمت وارد آوردند

فتوای قتل دادند و طرد و حبس کردند
شکنجه و عقاب نمودند و باشد عذاب شدید
و دم اطهر شانرا سین کردند این تعریض و
تشدید و قسمت و عقوبت کل از جهت علمای
امت بود ^ب

.....

و همچنین در زمان سر وجود جمال موعد
مؤید بعثات مسیح مجدد حضرت رسول علیہ السلام
ملاحظه نماید معترضین و میحترزین معاذین
و مکابرین علمای یهود و رهبان عنود و کهنه
جهول حسود بودند مثل ابوالامر راهب و
کعب بن اشرف و نظر بن حارث و عاص بن

وائل وحیی بن اخطب و امیة بن هلال این
ییشوایان امت قیام بر لعن و سب و قتل و
ضرب آن آفتاب مشرق نبوت نمودند و
چنان طغیان در اذیت شمع افجمن عالم انسان
داشتند که ما اوذی نبی به مثل ما اوذیت
فرمودند و لسان بشکوه گشودند پس
ملاحظه نماید که در هر عهد و عصر ظلم
وزجر و حصر و جفای شدید و جور جدید
از بعضی علمای بی دین بود و اگر چنانچه
حکومت تعریضی کرد و یا تغیری نمود جمیع
بنز و لنز و اشاره و همز این تقوس پر
طغیان بود و همچنین در این اوقات اگر
بنظر دقیق ملاحظه نماید آنچه شایع و واقع

از اعتصاف علمای بی اضافی بوده که از
تفوای الهی محروم و از شریعت الله مهجور
وازنار حقد و نیران حسد در جوش و خروشند

علیا جواهر وجودند و لطائف موجود
مظہر تزییند و مشرق آفتاب تقدیس از
هستی خاکدان فانی بیزارند و از هوی و
هوس عالم انسانی در کنار در مجامع وجود
سرمست محمد و نبوت رب و دودند و در
محفل تجلی و شهود در رکوع و سجود
بنیان الهی را رکن رکنده و دین میین را
حصن حصین شنگانرا عذب فراتد و گمگشتنگانرا
سبیل نجات در حداائق توحید طیور شکورند
و در انجمان تفرید شمع پر نور علمای ربانند
و وارثان نبوی و افغان اسرارند و سرخیل
گروه ابرار خلوتگاه ذکر را صومه ملکوت
کشند و نزوات از غیر را وصول پارگاه

واما دانایان باک دل باک جانند هر یک
رحمت بیزدانند و موهبت رحمن شم هدایتند
وسراج عنایت بارقه حقیقتند و حافظ شریعت
میزان عدالتند و سلطان امانت صبح صادقند
ونخل باسق فجر لامعند و نجم ساطع بنیو
حرفاند و معین ماء ندب حیوان مرینی
خفوشند و مبشر قلوب هادی امنند و منادی
حق بین بنی آدم آیت کبری هستند و رایت

لاهوت شمرند و مادون ایشان جسم بی جانند و قشنگ
حیطان واصله الله علی علم منصوص قرآن

و اقف حکمت کلیه بیزدان نشود فنون جایله
شیوع نیابد و اکتشافات عظیمه حصول پذیرد
مرکز خالک مرصد افلاک نشود و صنایع و بدایع
حیرت بخش عقول و افکار نگردد شرق و غرب
عالی مصاحب تواند و توه بخار اقطار آفاق را موصل ندهد و آین ضوابط
وروابط که اساس بنیان سعادت و بدرقه
عنایتست شریعت و نظامی است که کافل سعادت
و ضابط عصمت و صیانت هیئت بشریه است
و چون بحث دقیق نمائی و بصر حدید
نگری مشهود گردد که شریعت و نظام روابط
ضروریه است که منبعث از حقائق اثبات
و الا نظم هیئت اجتماعیه نگردد و علت

آسایش و سعادت جمیعت بشریه نشود چه که
هیئت عمومیه بعنایه شخص انسان است چون
از جواهر فردیه و عناصر مختلفه متفاوت
متعارضه موجود گشته است بالضروره معرض
اعراض و مطرح امراض است و چون از علل
خلل طاری گردد طبیب حاذق و حکیم فائق
تشخیص مرض دهد و بشریح عرض پردازد
و در حقائق و دقائیق علت و مقتضای طبیعت
اندیشد و مبادی و نتایج و وسائل و حوالج
تحتی نماید و جزئیات و کلیاترا فرق و تمیز
دهد بس تفکر نماید که تقاضای این مرض
چیست و مقتضای این عرض چه و بمعالجه و
مداوا بردازد از این معلوم شد که علاج شافی

و دو آء کافی منبعث از نفس حقیقت طبیعت
و زاج و مرض است بهمچنین هیئت اجتماعیه
و هیكل عالم معرض عوارض ذاتیه و در تحت
سلط امراض متعدد است شریعت و نظام و
احکام بعنایه در یاق فاروق و شفاء مخلوقست
پس شخص دانای تصور توان نمود که بخودی
خود بعلک مز منه آفاق بی ابرد و بانواع امراض
و اعراض امکان واقف گردد و تشخیص اقسام
علمیان تواند و تشریح آلام هیئت جامعه انسان داند
و سر مکذون اعصار و قرون کشف تواند
تابر وابط ضروریه منبعث از حقائق اشیاء برد
و نظام و قوانینی وضع نماید که علاج عاجل
باشد و دوای کامل شبہ نیست که ممتنع

و مستحب است بس معالوم و محقق شد
که واضح احکام و نظام و شریعت وقوایین
میان ائم حضرت عزیز علام است چه که
حقائق وجود و دقائق کل موجود و سر
مکنون و رمز مصون اعصار و قرون خواز
خدای ییچون نفسی مطلع و آگاه نه این
است که زاکون ممالک اوروب فی الحقیقہ
نتائج افکار چند هزار سال علمای نظام و
قانونست با وجود این هنوز ناتمام و ناقص
است و در حییز تغیر و تبدیل و جرح و
تعدیل چه که دانایان سابق بی بعضی بعضی
قواعد نبرده و دانشمندان لاحق واقف
گشتهند وبعضی از قواعد را تعديل وبعضی

را تصدیق و برخی را تبدیل نموده و مبنیاند
باری برس مطلب رویم شریعت بهنامه روح
حیانست و حکومت بمنزله قوه نجات شریعت
هر تابانست و حکومت ابر نیسان و این دو
کوکب تابان چون فرقان ازافق امکان بر
أهل جهان پر تو افکند یکی جهان جانرا
روشن کند و دیگری عرصه کیهان را گاشن
یکی محیط وجودان را درفشان نماید و دیگری
بسیط خاکدانرا جنت رضوان این توده خاک
رشک افالاک گردد و این ظلمتکده تاریک
غبطه عالم انوار ابر رحمت برخیزد و رشته
موهبت ریزد و تقجه عنایت مشک و عنبر
خیزد نسیم سحر و زد و شمیم جان پرورد

روی زمین آین بیشت برین گیرد و موسس

بهار دلشین آید ربيع الهی باغ کیهانرا
 طراوت بدیم بخشند و آفتاب عزت قدیمه
 آفاق امکانرا روشنی جدید مبذول دارد
 تراب اغبر عیبر و غبر شود و گایخن ظلمانی
 گلبن رحمانی و گاشن نورانی گردد مقصود
 این است که این دو آیت کبری چون شهد
 دشیر و دویسکر اینر معین و ظهیر یکدیگرند
 پس اهانت باید خیانت بادیگریست و تهاون
 در اطاعت این طفیان در معصیت با آنست ⑤

.....

شریعت الهی را که حیات وجود و نور

شهود و مطابق مقصود است قوه نافذه باید
 و وسایط قاطعه شاید و حامی مبین لازم و
 مروج متبین واجب و شبیه نیست که مصدر
 این قوه عظیمه بنیه حکومت و بارقه سلطنت
 است و چون این قوى و قاهر گردد آن
 ظاهر و باهر شود و هر چند این فائق و ساطع
 گردد آن شائع و لامع شود پس حکومت
 عادله حکومت مشروعه است و سلطنت منظمه
 رحمت شامله دیهم جهانی محفوف بتایید بزدانی
 است و افسر شهریاری مزین بگوهر موهبت
 رحمانی در کتاب مبین بنص صریح میفرماید
 قل الله مالک الملک تو قی الـملک من تشاء
 و تزعـ الملـک مـمن تـشاء بـس مـعلوم و مـشهـود

شد که این عطیه موهبت الهیه و منحة
رباینه است و همچنین در حدیث صحیح صریح
میفرماید **السلطان خلالله فی الارض با وجود**
این نصوص که چون بیان مرسوم است
دیگر کلمة غاصب ناصل چه زعم واضح البطلانست
وجه تصور بی دلیل و برہان ملاحظه فرمائید
که در آیه مبارکه و حدیث صریح بیان
مطلق است نه مقید و ذکر عموم است نه
خصوص محظوظ اما شان ائمه هدی و مقام
مقربین در گاه کبریا عزت و حشمت روحانیه
است و حقوقشان ولایت حضرت روحانیه
اکلیل جلیلشان غبار سیل رحمان است و تاج
وهاجشان انوار موهبت حضرت یزدان سریر

معدلت مصیرشان تختگاه قلو بست و دیهیم رفیع
وعظیمشان مقعد صدق عالم ملکوت جهانیان
جهان جان دلند نه آب و گل و مالک الملک
فضای لامکانند نه تنگنای عرصه امکان و این
مقام جلیل و عزت قدیم را غاصبی نه و سالبی
نیست اما در عالم ناسوت سریرشان حصیر
است و صدر جلالشان صفت نعال اوچ عزتشان
حضور عبودیت است و ایوان سلطنتشان
گوشہ عزلت قصور معمور را قبور مطمور
شناسند و حشمت آفاق را مشقت لانطاق ثروت
و گنج را زحمت و رنج داند و حشمت
بی پایان را مشقت جان و وجودان چون طیور
شکور در این دار غرور بداته چند قناعت

نمايند و در حديقه توحيد بر شا خسار تحرير
 بنطق با يغ فصيح بمجاده و نعمت حي قديم
 پردازند باري مقصود اين اود كه بصریح
 آيت و صحيح روایت سلطنت موهبت رب
 عزت است و حکومت رحمت حضرت ربویت
 نهايیت مراتب این است که شهریاران كامل
 و پادشاهان عادل بشکرانه این الطاف الهیه
 و عواطف جلیله رحاییه باید عدل مجسم باشند
 و عقل مشخص فضل مجرد باشند و لطف
 مصور آفتاب عنایت باشند و سیاح رحمت
 رایت یزدان باشند و آیت رحمن *

.....
 حکومت رعیت بروز واجب الاطاعتست و طاعتش

موجب قربت عدل الهی مقتضی رعایت حقوق
 متبادل است و آین ربانی آمر جیبات شئون
 متعادله رعیت از راعی حق صیانت و رعایت
 دارد و مسوں از سائنس چشم حمایت
 و غایت مملوک در صوف حمایت مملوک
 است و اهالی ذر بناء حراست پادشاه
 معدل سلوك کل راع منسّل عن ریته
 حکومت رعیت را حصن حصین باشد و کهف
 آمین سلطنت ملاذ منبع باشد و ملجاً رفع حقوق
 رعایا و برایارا بجمیم قوی حفظ و مصون
 فرماید و عزّت و سعادت تبعه وزیر دشان را
 ملحوظ و منظور دارد چه که رعیت و ذیمه
 الهیه است و فرا امانت حضرت احادیث

بهمچین بر رعیت اطاعت و صداقت مفروض
و قیام بر لوازم عبودیت و خلوص خدمت محظوظ
و حسن آیت و شکر آیت ملزوم تا با کمال منویت
تقدیم مالیات نمایند و بهایت رضایت حمل
تکالیف سالیان و در تزیید علو شان پادشاهان
کوشند و در تأیید قوت حکومت و تزیید
عزت سریر سلطنت بذل مال و جان نمایند
چه که فایده این معامله و شرمه این مطاوعه عائد
بر عموم رعیت گردد و در حصول حظ عظیم
و وصول بمقام کریم کل شریک و سهیم شوند
حقوق متبادل است و میؤن متعادل و کل دارصون
حمایت پروردگار عادل *

دولت و حکومت در مثل مانند رأس
و دماغست و اهالی و رعیت بمنابه اعضاء و
جوارح و ارکاف و اجزاء رأس و
دماغ که مرکز حواس و قواست و مد بر
تمام جسم و اعضاء چون قوت غالبه یابد و تقویت
کامله علم حمایت افزاید و بوسائط سیاست
پردازد تدبیر حواچ ضروریه کند و تمہید
نواتج و نتایج مستحسن و جمیع توابع و جوارح
در مهد آسایش و نهایت آرامش بکمال
آرایش بیاسایند و اگر در تفویض فتوری
حاصل شود و فتوشن قصوری ملک بدن ویران
گردد و کشور تن بی امن و امان و هزار
گونه آفت مستولی شود و سعادت و آسایش

جمعی اجزا مخلل گردد بهمچنین چون قوای
حکومت نافذ باشد و فرمانش ظالب مملکت
آرایش یابد و رعیت آسایش و اگر قویش
متخلل گردد بنیان سعادت و راحت رعیت
متزلزل و منهدم شود چه که حافظ و حارس
و رابط و ضابط و رادع و مانع لازم حکومت
است و چون حکومت شبان رعیت بود و رعیت
بوظائف تابعیت قیام نماید روابط انتظام حکم
گردد و سائنس ارتباط مستحکم قوت یک
ملکت و قدرت تمام رعیت در یک نقطه
شخص شاخصی نقرز و مجتمع نماید و شبهه
نیست که در نهایت نفوذ تحقیق یابد چون
شعاع آفتاب که در سطح زجاجی مقعر مدور

افتد حرارت بتمامها در نقطه و سطای بالور
و زجاج اجتماع کند و چنان نافذ و مؤثر
و محرق گردد که هرجسم سخت عاصی متنقابل
باين نقطه بگدازد و لو تحمل در آتش تواند
ملاحظه نماید هر حکومت باهره و سلطنت
قاهره رعیش در کمال عزت و سعادت و تبعه
و زیر دستانش در هر کشوری بزر گوار
و محترم در نهایت رعایت و در جمیع مراتب
بسرعت تمام در ترقیند و در معرفت و ثروت
و تجارت و صنعت در علو پایپ و این مشهود
و مسلم در نزد هر عاقل و داناست بی
شبیه و ریب .

ای احبابی الهی گوش هوش باز کنید و
از فته جوئی احتراز و اگر بوی فسادی
از نفسی استشمام نمایند ولو بظاهر شخص
خطیری باشد و عالم بی نظری بدانید دجال
رجالست و مخالف آین ذوالجلال دشمن
یزدان است و هادم بنیان ناقض عهد و پیمان
است و مردود درگاه حضرت رحمن شخص
خیر و بصیر چون سراج منیر است و سبب
صلاح و صلاح عالم کیم و صغیر بموجب
ایمان و پیمان در خیر عالمیان کوشید و
در راحت جهانیان ای احبابی الهی

آین روحانی را دور جوانی است و
امر بدیع را موسم بدیع عصر جدید
آغاز نشان اوی است و این قرن قرز
برگزیده خداوند یکتا آفاق امکان از
شئون نیز او ج عرفان روش و منور
است و شرق و غرب عالم از تفحات
قدس معنبر و معطر چهره خلق جدید
در نهایت صباحت و ملاحت است و
هیکل امر بدیع در غایت قوت و طراوت
گوش هوشا بر نصائح و وصایای
الهی گشائید و در صدق نیت با خواص

فطرت و طیب طینت و خیر دولت ید
ییضائی بنمایید تا در انجمن عالم و مجمع
امم مثبت و محقق گردد که شمع روشن
علم انسانی و گل گلشن جهان الهی
هستند گفتار ثری ندارد و نهال آمال
بری نیارد رفقار و کردار لازم بالقوه
جمع اشیاء مستعد جمع اشیاء نهایت
بعضی سهل الحصول و بعضی صعب
الوصول لكن چه فائدہ انسان بالفعل باید
آیت و حمن باشد و رایت حضرت یزدان

و السلام على من اتبع المهدى ^ع
ناشر (محمد طیب) طهران